

3. TÜRKİYE-ÇİN İŞ KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI OZAN DİREN - TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI 7 Şubat 2026

Sayın Bakanım, Saygıdeğer Büyükelçi, Kıymetli Başkanlar ve Değerli Konuklar,

Sizleri, TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Bugün, DEİK-TÜSİAD-CCPIT ortaklığıyla Türkiye-Çin İş Konferansı'nın üçüncüsünü gerçekleştiriyor olmaktan büyük memnuniyet duyuyoruz. Bu konferans serisini, iki ülke arasındaki uzun soluklu ilişkilerin güçlenmesine katkı sağlayan çok kıymetli bir platform olarak değerlendiriyoruz.

Değerli Katılımcılar,

Küresel ekonomi; ticaret ve yatırım kararlarının giderek daha fazla jeopolitik gelişmeler, tedarik zinciri güvenliği ve teknoloji ekseninde şekillendiği kritik bir dönemden geçiyor. Bu çerçevede, kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması, rekabetçiliği ve değer zincirlerinin dayanıklılığını güçlendiren çok boyutlu iş birliği modellerinin geliştirilmesini gerektiriyor.

Bu kapsamda, Çin'in son yıllarda teknoloji, inovasyon ve sanayi politikaları alanında kaydettiği dikkat çekici ilerleme, küresel değer zincirlerinde üstlendiği rolü daha da güçlendiriyor. Bu dönüşüm, Türkiye'nin esnek üretim kapasitesi, Avrupa ile entegrasyonu ve bölgesel bağlantısallığıyla birlikte düşünüldüğünde, iki ekonomi arasında daha dengeli ve stratejik ortaklıklar için güçlü bir zemin sunuyor.

Türkiye'nin yakın coğrafyalara üretim ve tedarik açısından sunduğu avantajlar ile farklı ekonomik havzalar arasında kurabildiği bağlantılar, bu iş birliklerini hem bölgesel hem de küresel ölçekte stratejik açıdan önemli kılmaktadır. Türkiye, entegrasyon kapasitesi ve coğrafi konumu sayesinde, küresel ticaretin ve değer zincirlerinin dayanıklılığının güçlendirilmesinde önemli bir üretim ve tedarik merkezi rolü üstlenmektedir.

Bu yeni dönemde, Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkilerin de daha geniş bir perspektifle ele alınması gerektiğine inanıyoruz.

Türkiye ve Çin, güçlü üretim kapasitelerine ve büyük pazarlara sahip iki önemli ekonomi. İlişkilerimizin hacmi son yıllarda artarken, Çin'in 15. Beş Yıllık Planı kapsamındaki yüksek kaliteli ve inovasyon odaklı büyüme yaklaşımıyla uyumlu yeni iş birliği alanları, ilişkilerimize önemli bir derinlik kazandırabilir.

Çin, uzun yıllardır TÜSİAD'ın çalışmalar yaptığı öncelikli ülkeleri arasında. 2007 yılında Çin Uluslararası Ticareti Destekleme Konseyi (CCPIT) ile imzaladığımız iş birliği anlaşması çerçevesinde güçlü kurumsal ilişkilerimiz mevcut. Bugün yenileyeceğimiz iş birliği anlaşmasının da ilişkilerimizi daha da öteye taşıyacağına inanıyoruz. Çin Çalışma Grubumuz ve Şanhay merkezli ağımız aracılığıyla, iki ülke iş dünyası arasında düzenli ve yapıcı diyalogların sürekliliği için gayret gösteriyoruz.

En son, 2025 yılında, TÜSİAD Yönetim Kurulu düzeyinde Guangzhou (Guanco) ve Shenzhen'i (Şincin) kapsayan teknoloji odaklı bir Çin ziyareti gerçekleştirdik. Bu kapsamda, muadil kuruluşumuz CCPIT'nin yanı sıra öncü teknoloji şirketlerini ve inovasyon merkezlerini ziyaret ederek, Türkiye ile bu alanlardaki iş birliği imkânlarına ilişkin görüş alışverişinde bulunduk. Bu ziyaretin, Türkiye-Çin ekonomik ilişkilerinin özellikle teknoloji, sanayi ve stratejik iş birliği perspektifinden değerlendirilmesine katkı sağladığını düşünüyoruz.

TÜSİAD olarak, Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkilerin uzun vadeli ve sürdürülebilir bir perspektifle ilerlemesini önemsiyoruz. İki ülke arasındaki ilişkilerin geleceği, ticaret hacminin ötesine geçerek; üretim, teknoloji ve yatırımların karşılıklı ve tamamlayıcı bir anlayışla yeniden ele alınmasına bağlıdır.

İkili ilişkiler yalnızca dış ticaret dengesi üzerinden değerlendirilmemeli.

- Yüksek katma değerli üretim,
- teknoloji ve Ar-Ge odaklı yatırımlar ve işbirlikleri
- sürdürülebilir sanayi politikaları,
- dijitalleşme ile uyumlu uzun vadeli stratejiler geliştirilmesi gerektiği öne çıkıyor.

Türkiye açısından hedefimiz, yalnızca dış ticaret açığını azaltmak değil, aynı zamanda Çin ile ilişkileri katma değer, teknoloji, sürdürülebilirlik ve stratejik ortaklık temelinde yeniden tanımlamaktır. Bu kapsamda,

- Türkiye'nin Çin stratejisinin kurumsallaştırılması,
- Türkiye'nin Çin'den yaptığı ithalatın sanayinin üretim kapasitesine katkı sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması,
- Çin'e ihracatımızda sektörel stratejiler belirlenmesi,
- Ticaretin dijital altyapısının güçlendirilmesi,
- Hizmet ticaretinin geliştirilmesi gibi alanlarda eş zamanlı ilerleme sağlanmasının önem taşıdığını değerlendiriyoruz.

Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkilerin karşılıklı yatırımların artması üzerinden daha da güçlenmesi de önceliklerimiz arasında. Türk ve Çinli şirketler arasında kurulacak ortaklıkların, teknoloji, inovasyon ile yeşil ve dijital dönüşüm gibi alanlarda iki ülke ekonomisine de değer katacağına inanıyoruz. Karşılıklı yatırımların iş birliğimizi yeni sektörlerle ve daha geniş bir çerçeveye taşıyarak uzun vadeli ilişkilerimizin gelişimine katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

Değerli Konuklar,

Türkiye'nin küresel değer zincirlerindeki konumu, bu iş birlikleri açısından önemli fırsatlar sunuyor. Avrupa'ya yakınlığı, Gümrük Birliği, güçlü sanayi altyapısı ve lojistik kapasitesiyle Türkiye, Çin için yalnızca bir pazar değil, aynı zamanda bölgesel bir üretim ve bağlantı noktası niteliği taşıyor.

Bu çerçevede, Orta Koridor, Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkilerde önemli bir tamamlayıcı unsur olarak öne çıkıyor. Orta Koridor'un, ticaretin kolaylaştırılması, tedarik zincirlerinin çeşitlendirilmesi ve Avrupa-Asya bağlantısının güçlendirilmesi açısından sunduğu potansiyelin, iş dünyalarımız için somut fırsatlar yaratacağına inanıyoruz. Bu nedenle, Kuşak ve Yol Girişimi ile Orta Koridor Girişimi'nin uyumlaştırılmasına yönelik proje ve iş birliklerini çok değerli buluyoruz.

Bugünkü konferans programımızda ele alınacak olan,

- Yapay zekâ ve teknolojinin farklı sektörlerdeki kullanımı,
- havacılık ve turizm alanında bağlantısallığın artırılması ile enerji dönüşümü ve sürdürülebilir yatırımlar başlıkları da

Türkiye ile Çin arasında tamamlayıcı iş birliklerinin geliştirilebileceği en önemli konular olarak öne çıkıyor.

Bugün burada gerçekleşecek temaların, karşılıklı anlayışı güçlendireceğine, yeni iş birliği imkânlarına zemin hazırlayacağına ve bugün tanıtımı yapılacak olan haziran ayında Pekin’de düzenlenecek 4. Çin Uluslararası Tedarik Zincirleri Fuarı’nın da bu iş birliklerinin somutlaşması için önemli bir platform oluşturacağına inanıyorum.

Bu konferansa katılımı için Sayın Ticaret Bakanımız Ömer Bolat’a, konferansın hayata geçirilmesinde uzun yıllardır iş birliği içinde olduğumuz DEİK ve CCPIT’ye, TÜSİAD Çin Çalışma Grubu Başkanımız Korhan Kurdoğlu’na, değerli sponsorlarımıza, emeği geçen tüm paydaşlara ve konferansımıza katılım sağlayan değerli konuklarımıza teşekkür ediyorum.